Wie is 'n Held?

191. T. 5 (48)

1. Jong van pres. Kruger.
2. Jong van pres. Steyn.
3. Konklusie: Toewydiug — 100%.
4. Dit moet almal nastreve. — almal kan nie pres. wees nie. Maar 100% bring beslis 'n mens vir — maak 'n man wishiem 'n president — Truman.
5. Huis, skool, Nooitsuiters, Sport — was dit 100%. — Aggrey. — kan dit selfs van 'n Kaffer leer.
6. Laat daardie gloeiende wees 100%. — Lategan.
7. Die lewe het nie plek vir die halfhartiges, die lowes en die lusteloses nie. 'n Mens moet jou plig doen, en jy moet dit 100% doen. ~~Jong burger by Jamestown~~
8. So moet julle almal wees. Hulle wat in hierdie lewe nie hulle plig doen nie, sal nooit bo uit kom nie. Hoe meer van julle 100% julle plig doen, hoe meer van julle kom bo uit. En hoe meer van julle bo uit kom, hoe meer kom ons volk bo uit.
9. Wie is 'n held? — Maar wie weet ~~hy~~ wat ~~=~~ groot mense word nie; maar ook hulle, elkeen van hulle, wat hulle plig doen, en dit 100% doen. Laat dit vir julle die boodskap van Heldedag 1947 wees.
10. Jong burger by Jamestown.

1. Jeug van pres. Kruger.

Gebore op 'n plaas nie ver van die huidige Steynsburg nie — dit was nou so honderd jaar gelede, in 1825. Sy vaders was eenvoudige Boereverw, en hy het opgegroei soos baie ander boereseuns uit die tyd. Die wêreld was toe nog maar woes daar, en met die boerdery het dit maar gegaan. Heidi jong seun het al vroeg op met die boerdery gehelp.

Toe hy ongeveer tien jaar oud was het die Groot Trek gekom, en hy het met sy ouers saam die woeste binneland ingetrek. Op die Trek was dienbodes skaars, en hy moes van die begin af ~~[illegible]~~ helpie vee-oppas. Hy het maar min onderwys ~~gehad~~ ontvang — onder en na sy moeder het hom maar deur 'n ~~[illegible]~~ so'n ook reisende skoolmeester bietjie geleer, leesboeke het hulle nie gehad, die Bybel was hulle leesboek — dele daarvan moes die seuns en dogters voorlees en opsê.

In die binneland ~~[illegible]~~ ~~Transvaal~~ het sy ouers eindelik tot rus gekom. Daar het ook hy eindelik 'n huisie gevind. Hier in die binneland het hulle ook baie gesig. Dit was hier in die Vrystaat dat die jong seun, toe hy 14 jaar oud was, sy eerste leeu geskiet het. Die leeu het reeds na hom gespring, toe skiet hy hom in die oksel. Die leeu het morsdood op

hom geval. Gou-gou het die mans daar aangekom. Hulle was verbaas om te sien watter sybiie deur die seun gesteek het. En vaw hulle voor die leeu se slagtande weet. Toe skrik die ~~seun~~ seun uit opgewondenheid die dooie leeu in tê wang — 'n vreesbare bruiloftsvolg; die man wat die Tande stam en weet, val op sy rug van die skrik.

En só het die jeug van hierdie seun verbygegaan — vir die tyd was daar niks buitengewoons in nie. Maar by het hom met erns aan alles gewy wat hy aangepak het, en hy was voorbestem om een van ons allergrootste Afrikaners te word. Hy het later leiding aan sy volk gegee; en hy het saam met sy volk lief en leed deurgemaak. En kort voor hy gestorf het, het hy nog aan sy volk die verbeene, merkwaardige boodskap gegee: „Neem uit julle verlede dit wat skoon en edel is, en bou daarna julle toekoms." — Hoef ek nog te sê wie hy was? — Ons ken hom almal: Paul Kruger!

2. Jeug van pres. Steyn.

Laat ons hierdeur ook 'n oudere seun let. Hierdie seun is ~~reeds~~ later

as Paul Kruger gebore, b.v. in 1857, op die plaas Reitfontein, vlakbij Winburg. Dit was moeilik dié tye die jong Vrystaatse Republiek, want sowel die Basoetoes het die oostelike deel van die land deurgetrek. ~~Dit was in hierdie moeilike tye dat dié jong seun ook reeds vroeg met die boerdery ter hand het.~~ Sy vader het later die plaas Sunnyfontein, ten ryk van Bloemfontein af, aan die Modderrivier gekoop, en hier het die jong seun sy kinderdae deurgebring. Dit is ook hier dat hy reeds van vroeg af met die boerdery ter hand het.

Hier het hy op die vrye veld opgegroei. Hier het hy 'n vrye lewe in die veld en die buitelewe ontwikkel, en hier het hy ook ons met die geweer in die hand op die perd deurgebring. Ook hy het 'n baas-skut en 'n geskoolde jagter geword.

Hier op Bloemfontein het hy ook skoolgegaan, en jaarlaas die Grey Kollege besoek. ~~Dat gaan sy Europese tye van reeds te gaan studeer.~~

Ook vir die jong van hierdie seun was daar niks buitengewoons nie. Maar ook hy het ten met ernst en toewyding gewy aan alles wat hy aangepak het,

en onse by was voorbestem om een van die groot mannne van sy volk te word. Na sy skoolgaie in Bloemfontein het hy na Europa gegaan om verder te studeer, en hier het nog meer uitgekom wat daar in hom geslaie het.

¶ Die grootste krisis van die Afrikaanse volk, die Tweede Vryheidsoorlog, het ook by dengeemark — en hy het die smart daarvan saam met sy volk gedeel. En na die oorlog kom hy help opbou wat daar verwoes gelê het, en hy het daar 'n groot aandeel aan gehad. Hy het waarlik die Roadsman van sy volk geword.

¶ En vandag ons hy, nadat hy in 1916 te middel van die moeders van sy volk gestaf het, aan die voete van die moeders van sy volk daar anderkant by die Vrouemonument. Hoef ek tê sê wie hy is? Ons kiem hom almal: Marthinus Theunis Steyn!